

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЯК ІНСТРУМЕНТ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАЦІЙ З КРЕДИТНИМ ПОРТФЕЛЕМ БАНКІВ УКРАЇНИ

Мордовцев О. С., канд. екон. наук, доцент, Казанський М. М., магістр, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Харків

У структурі активних операцій комерційних банків України традиційно найбільшу питому вагу займають кредитні операції, які є центром уваги фінансистів та банкірів, адже кредитування завжди було й залишається головною функцією діяльності банків. Фінансово-економічна наука дає підґрунтя, а практика господарювання підтверджує, що кредитні операції комерційних банків є універсальним та дієвим інструментом розподілу й перерозподілу національного доходу, матеріальних, фінансових і трудових ресурсів, вирівнювання рівнів рентабельності підприємств на основі «переливу» капіталів, що сприяє прогресивним структурним зрушенням у господарстві країни. Від того наскільки ефективно банк реалізує свої кредитні функції в багатьох випадках залежить економічне становище регіонів, які вони обслуговують, оскільки банківські кредити сприяють появі нових інноваційних підприємств, збільшенню кількості робочих місць, сприяють забезпеченню їх економічної працездатності [6]. Отже, проблема застосування інформаційно-аналітичного та нормативно-правового забезпечення операцій з кредитним портфелем банку на сьогоднішній час є актуальною та центральною для успішного кредитування, а отже й забезпечення повернення наданих позичок та підвищення дохідності кредитних операцій.

Нормативно-правові акти законодавства України покликані реалізовувати державну регуляторну політику в усіх сферах господарської діяльності. Але треба відзначити, що вимоги сучасного рівня глобалізації досі опереджають затвердженні інтеграційні зміни щодо правил та принципів ведення бухгалтерського та управлінського обліку комерційними банками України. Інформаційно-аналітичне та нормативно-правове забезпечення банківських операцій в Україні реалізується двома рівнями впливу:

1. Комерційні банки мають першочергово підпорядковуватися державним нормам та правилам розрахунку щодо питань обліку;
2. Використання принципів міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності для підбиття результатів річної діяльності [1].

Відзначимо, що рівні нормативного регулювання операцій з кредитним портфелем комерційного банку можна схематично представити як ієрархічну схему із 4-х рівнів (рис. 1).

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Міжнародні стандарти фінансова звітності (МСФЗ) представляють 1-й рівень (рис. 1). Згідно з класифікацією, що наводиться у Міжнародних стандартах фінансової звітності, надані банками кредити відносяться до категорії фінансових активів, які є одним із видів фінансових інструментів [3-5].

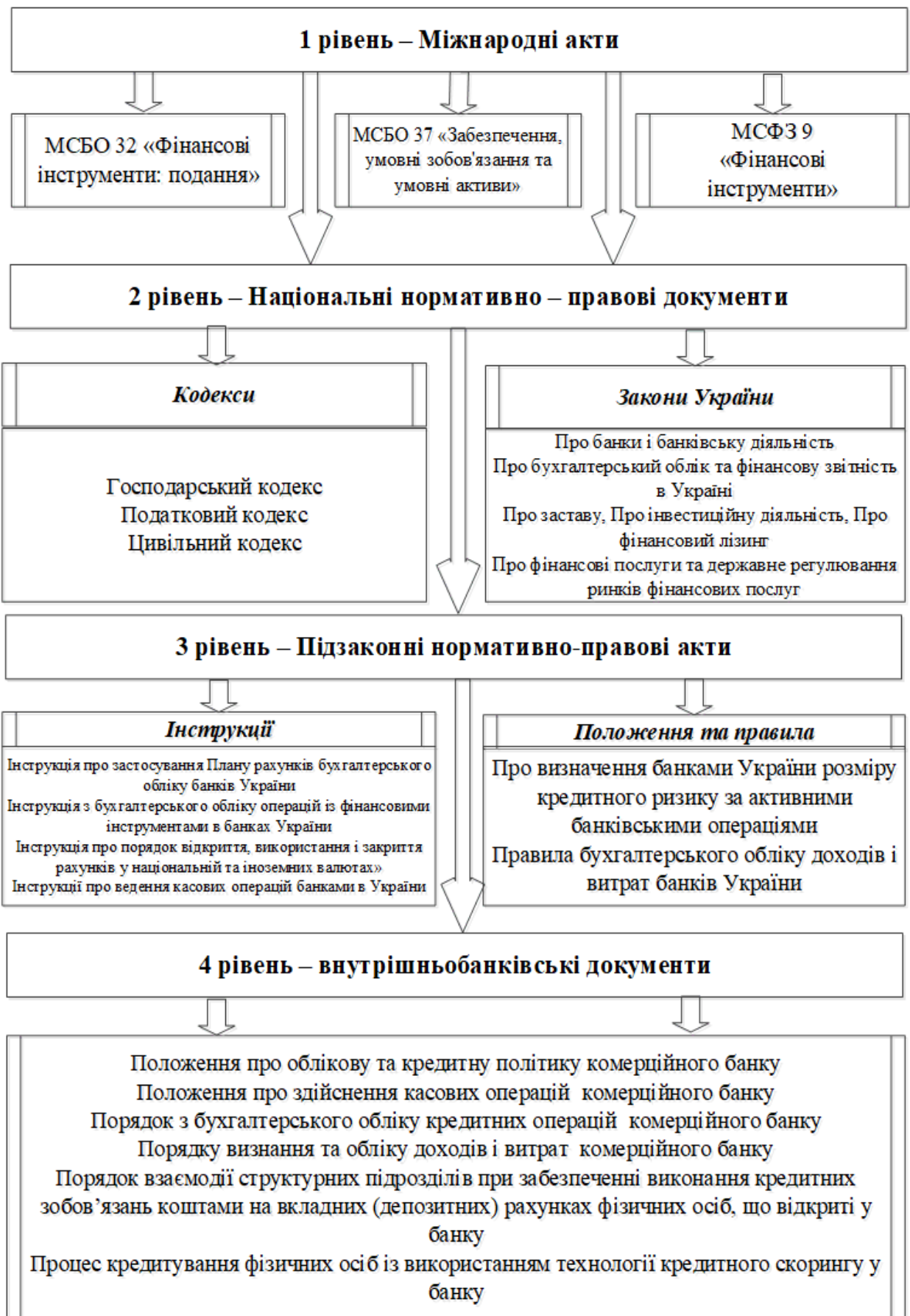

Рис. 1 – Система нормативно-правового регулювання операцій з кредитним портфелем комерційного банку (розроблено на основі [2])

Таким чином, проведено дослідження нормативно-правової бази сфери регулювання обліку та відображення кредитних операцій банків України структуровано, коротко охарактеризували основні нормативні акти регулювання. Системно представлено чотири рівні управління: міжнародний, державний та внутрішній (локальний), згідно яких розробляється внутрішнє інформаційно-нормативне забезпечення банку. Проте для більш ефективної організації обліку необхідно здійснити гармонізацію українського законодавства відповідно до вимог МСФЗ, а отже комерційні банки за допомогою такої системи аналітичних показників зможуть проводити постійний моніторинг змін в економічній системі та своєчасно реагувати за допомогою внесення відповідних коректив у разі її незадовільного розвитку подій.

Список використаних джерел:

1. Міщенко, В. І., Слав'янська Н. Г. Банківські операції. КИЇВ : Знання, 2006. – 796 с.
2. Андренко О. А., Мордовцев О. С. Механізм формування облікової політики банків Комунальне господарство міст : наук.-техн. зб. Харків. нац. акад. міськ. госп-ва Серія «Економічні науки». 2017. Вип. 138. С. 57-62.
3. МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_029 (дата звернення: 20.08.2019).
4. МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_051 (дата звернення: 20.08.2019).
5. МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_016 (дата звернення: 20.08.2019).
6. Варцаба В.І., Машіко К.С. Облік у банках (у таблицях і схемах) : Навч. посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2016. 184 с.

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБЛИВОСТЕЙ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ ТА УКРАЇНІ

Мошковська О. А., проф. кафедри обліку та оподаткування, Алієва А. В., студентка, Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ, Україна

У ХХІ столітті всі країни світу постійно розвиваються. Саме тому, зважаючи на різний рівень економічного розвитку та історію держав, вони різняться між собою моделями організації бухгалтерського обліку.

Загалом існує чотири організаційні моделі обліку: британо-американська, південно-американська, континентальна та інтернаціональна.

Британо-американська модель обліку притаманна наступним країнам: США, Великобританії, Нідерландам, Австралії, Гонконгу, Ізраїлю, Ірландії, Ісландії, Індії, Канаді, Кіпру, Мексиці, Центральній Америці та іншим.

Основні принципи вищезазначеної моделі були сформовані у Великобританії, США та Нідерландах, тому було б точніше назвати цю модель британо-американо-голландською. Основна ідея моделі – орієнтація обліку на